

Rapportering vedr. ESD-konferencen i Karlskrona d. 12-13. juni 2003

Nordiska ministerrådets seminarium om utbildning för hållbar utveckling, Karlskrona den 12-13 juni 2003 /The Nordic Council of Ministers Seminar on Education for Sustainable Development in Karlskrona, Sweden, June 12-13, 2003

Ca. 140 uddannelsesfolk (især fra styrelserne og ministerierne) fra de nordiske og baltiske lande var samlet til en konference om uddannelse for bæredygtig udvikling. Konferencen var støttet af Nordisk Ministerråd, men var organisatorisk placeret i det svenske undervisningsministerium og Baltic 21 samarbejdet, et nordisk/baltisk samarbejde der kulminerede i januar 2002 med undervisningsministerens underskrivelsen af Haga-Deklarationen.

Konferencen var første skridt efter Johannesburg-topmødet og første nordiske skridt på vej mod FN-tiåret om uddannelse for bæredygtig udvikling, der løber fra 2005-2015.

Mødets program var omfattende med mange indlæg (fortrinsvis af svenskere) efterfulgt af workshops med mange eksempel-oplæg (også fortrinsvis af svenskere). Eksempler på hvordan miljø-tiltag / forskellige aspekter af bæredygtighedsbegrebet (fx demokrati) er integreret i undervisningen. Se hele programmet i vedlagte fil.

Bag selve konferencen stod en politisk ildsjæl; Carl Lindberg (socialdemokrat og højt placeret i undervisningsministeriet i Sverige). Han har personligt store interesser i hele Haga-processen.

Mødet var organiseret således at det var de respektive undervisningsministerier der havde sammensat en national delegation. Fra Danmark var vi 11 personer afsted. Der var ikke mange lærer med, men mange konsulenter (der ofte deltager i denne type konferencer), og af NGO'ere var Øko-net/92-gruppen de eneste der var repræsenteret. Den danske koordinator virkede noget forvirret omkring hvem der var og skulle have været inviteret til den danske delegation, og fx var der ikke nogen der var blevet bedt om at komme med eksempler fra Danmark. Efter sigende (rygte) viste undervisningsministeren formodentlig slet ikke at konferencen blev afholdt.

Umiddelbart var indtrykket at der er en større entusiasme i Sverige for at arbejde med uddannelse for bæredygtig udvikling. Der var mange eksempler på projekter der både involverede undervisning og grøn praksis. Således står der i den svenske folkeskolelov at alle skal undervises i BU. Man kan fx indgå i forskellige projekter som Grøn Flag – Grøn Skole (der administreres af styrelsen Hall Sverige Rent) (1000 skoler deltager) + det statslige projekt Miljøskoler (der omfatter en række regler/områder der skal opfyldes for at blive certificeret som miljøskole) (40 er certificeret).

Carl Lindberg annoncerede ved konferencens slutning en ny international ESD konference som skal finde sted i Göteborg d. 5-7 maj 2004. Her er det den svenske statsminister der indbyder.

Tanker efter mødet, om udfordringen at få ESD og tiåret integreret i Danmark:

Udfordringen må være at få rejst en mere grundlæggende debat om integrering af uddannelse for bæredygtig udvikling i hele uddannelsessektoren i forbindelse med det kommende FN-tiår.

Det giver ikke mening kun at tale om miljøundervisning og pædagogiske metoder, men det skal gå i hånd med en regulær mental og praktisk omstilling i hele uddannelsesverdenen, der også omfatter al efteruddannelse og udvikling, fx i erhvervslivet. Projektet er altså alt omfattende og perspektivet er globalt, for det handler også om at sikre alle uddannelse globalt. Begreber som medborgerskab og livslang læring skal indarbejdes og bruges i det danske arbejde med ESD.

På sin vis er udfordringen at få processen integreret uden at skoler og uddannelsessteder skal til at kalde sig miljøskoler, økologiske skoler osv. Det er en mental udfordring. Vi skal ikke have miljøpoliti, men ansvarlige og bevidste borgere – det kræver indsigt, viden, oplysning og helhedsperspektiver. Vi skal lærer alternativer til vores adfærd og forbrugsmønstre – men det skal ikke ophøjes til noget 'religisøst' men til noget nyt vi gør fordi vi kan se det fornuftige i den udvikling/gøren. Det kræver debat og politisk diskussion – derfor er det ikke nok kun at være en miljøskole på udvalgte områder, hvis det på overordnede store strækninger går den helt forkerte vej.

Hvordan kommer vi videre fra grønt islæt i undervisningen?

Det er en udfordring at få undervisningsministeriet til allerede nu at gå aktivt ind i FN ti-året, så det får en central plads, der ikke blot er underordnet alle andre emner og således at der afsættes økonomiske midler i ti-året.

Som minimum bør der afholdes et dansk seminar/netværksmøde inden januar 2005, samt der bør etableres et netværk for alle danske aktører.

mvh.

Lars Myrthu-Nielsen, Øko-net

lmn@eco-net.dk

www.eco-net.dk

tlf. 62 24 43 24 / 40 73 43 24